

om Sommeren hænder det ogsaa, at de bliver oversvømmet, og da forårsages der store Ødelæggelser; undertiden er meget store Værdier gaaet tabt. Disse Oversvømmelser skyldes to Aarsager. Den første, jeg vil nævne, er, at naar der er stærke nordlige Vinde, stemmes Kattegattets Vand op i Randers Fjord, og det bevirker Højvande og Oversvømmelser af det, som sagt, lave Terrain; der findes fra Langaa til Randers og videre ud ad Randers Fjord. Disse Højvande spores langt forbi Randers og kan sætte disse gode Enge under Vand. Den anden Aarsag er hyppige og stærke Regnskyl. Ved vedvarende Regn om Sommeren kan der komme Oversvømmelser ovenfra, som man siger, og navnlig da, naar vi har haft stærke Tordenbyger, saa kommer Vandet jo strømmende ind til Aaen ved dens mange Bække og Bifloder; den svulmer da op, og det kan undertiden om Sommeren ske, at man har Oversvømmelser, saa baade Hø og Græs bliver ødelagt. Beboerne har jo stadig haft for Øje, om ikke disse Mangler kunde afhjælpes, og de henvendte sig da til Hedeselskabet. Dette har udarbejdet Tegninger og Overslag, idet der heri navnlig er tænkt paa den første Aarsag, at Havet kan stemmes op i Fjorden og bevirke Højvande. Der er nedsat en Landvæsenskommission, af hvilken jeg har den Ære at være Medlem, og vi har for faa Dage siden afsagt en Kendelse angaaende Hedeselskabets Projekt, der er beregnet paa ved Anlæg af Diger, Kanaler, Pumpestationer o. s. v., men navnlig ved Anlæg af Diger, at møde for Vandet, naar der bliver Højvande paa Tider af Aaret, hvor disse Højvande kan forårsage Skade — der er i øvrigt flere Landvæsenskommissioner for Tiden, der arbejder med samme Projekt, idet denne mange Mil lange Strækning maa tages stykkevis, og det ser ud til, at Arbejdet bliver fremmet. Dertil vil jeg dog sige, at det er et meget kostbart Foretagende, og jeg vil anmode saavel Landbrugsministeriet som Finansudvalget om, at disse Beboere maa faa Statsstøtte til dette store Foretagende. Disse uhyre Jordarbejder vil jo give en Mængde Arbejde, og da vi herinde ved alle Midler søger at modarbejde Arbejdsløshed, vil jeg antage, at der her fra kan gives Støtte til disse Foretagender, naar Planen realiseres. Jeg vil paa det varmeste anbefale, at der gives noget. Men det, som jeg ønsker at spørge den højtærede Minister for offentlige Arbejder om i denne Forbindelse, er da dette, om denne Plan med Opstemning

af Vandet nedenfor Tange og Uddybning af det Stykke af Gudenaå, som gaar fra Tange til Bjerringbro, ikke til sin Tid kan bevirke Oversvømmelse. Man griber jo her ind i de naturlige Forhold. Alleerede nu er det saaledes, at der ved Regnskyl kan tilføres Aaen store Vandmængder, som jo skal videre. Men det, jeg mener, er, om ikke denne Opstemning af Vandet, Opmudring og Uddybning kunde forårsage, at de mange Enge langs Aaen nedenfor denne Opstemning hyppigere udsættes for Oversvømmelser. Jeg anmoder den højtærede Minister om, at dette Forhold maa blive nøje undersøgt og grundigt overvejet. Maaske har den Tanke ikke noget paa sig, men maaske har den det; det er den Slags Ting, som er vanskelige at forudse.

Det er en Selyfølge, at Fiskeriet i Randers Fjord og Gudenaå vil lide en Del ved Gennemførelsen af denne Plan, men, som der siges i Bemærkningerne til Lovforslaget, er dette Foretagende saa langt større og vigtigere end Fiskeriet der, at Hønsynet til dette sidste maa træde tilbage. Dog vil jeg gøre opmærksom paa, at Fiskeriet i Randers Fjord og Gudenaå er af en særlig Art. Der har i umindelige Tider været stor Fiskerigdom i disse Vande. Vi har herinde lovgivet særskilt paa dette Omraade, og vi har ved Køb af Frisenvold Fiskegaard, som ligger i det Sogn, hvor jeg bor og hvor jeg altsaa er kendt med Forholdene, ligesom ogsaa for 2—3 Aarsiden ved Købet af Resebro Aalegaard vist, at vi sætter Pris paa at gøre noget for det Fiskeri. Der er ofret ret betydeligt til Fordel for Fiskeriet i Randers Fjord og Gudenaå. Nu fremgaar det ganske tydeligt af Landbrugsministeriets Skrivelse og af Fiskeridirektørens — og jeg har heller aldrig tænkt mig andet — at Fiskeriet vil tage Skade, og der henvises til, at navnlig Fiskens Opgang i Aaen vil forhindres, og at Opgangen burde muliggøres den ved Anlæg af Fisketrapper, Aalepas o. s. v., ligesom der burde være Udklækningsanstalter, foregaa Udsættelse af Yngel o. s. v. Jeg tror, det er nødvendigt, at der gøres, hvad gøres kan, for ikke at skade dette Fiskeri, som dog har været og fremdeles vil være Næringsvej for mange Mennesker. Mange Beboere, baade langs Aaen og særlig langs Randers Fjord, lever udelukkende af Fiskeri, og der er endnu flere, for hvem Fiskeriet er en Bindtægt. Disse mange Erhverv maatte nødvendigvis skades, saafremt det kunde undgaaes. Jeg haaber derfor, at der gøres, hvad der